

TÉT ATTASÉI BESZÁMOLÓ JELENTÉS
(2013 – 2014)

London

Dobi-Rózsa Anikó
TÉT attasé

2014. szeptember 30.

Tartalom

1. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS POLITIKÁJA ÉS STRATÉGIÁJA	4
1.1. Ipari Technológia Stratégia fő jellemzői	4
1.2. Innovációs stratégia.....	4
2. FINANSZÍROZÁS.....	5
3. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KÉTOLDALÚ ÉS MULTILATERÁLIS TÉT KAPCSOLATAI... 5	
3.1. Az Egyesült Királyság EU-n kívüli K+F+I kapcsolatai.....	5
3.2. Az Egyesült Királyság és az EU K+F+I kapcsolatai.....	6
3.3. Az Egyesült Királyság és Magyarország K+F+I kapcsolatai	7
4. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS (K+F+I) ÖKOSZISZTÉMÁJA.....	7
4.1. Jogszabályi háttér	7
4.2. Intézményi rendszer	8
4.3 Az Egyesült Királyság Tét hálózata.....	9
4.4. Startup ökoszisztéma.....	10
5. A TÉT ATTASÉ TEVÉKENYSÉGE 2013-14-BEN.....	11
6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK.....	14

Melléklet:

1. melléklet: A brit kormány tudományos, technológiai és innovációs politikáját és stratégiáját leíró dokumentumok 2013-2014

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az Egyesült Királyságban a kutatás-fejlesztés és innováció (K+F+I) legfőbb kormányzati szervezete a Gazdasági, Innovációs és Szakképzési Minisztérium (Department for Business, Innovation and Skills, BIS), melyen belül a kormányüléseken résztvevő államtitkár (Minister of State for Universities, Science and Cities) felügyeli a felsőoktatást, a tudományos kutatást, innovációt és a kormány innovációs ügynökségét (Technology Strategy Board, TSB).

A 2014. júliusában végbement kormányátalakítás következtében az államtitkári pozícióban David Willetts korábbi államtitkárt Greg Clark váltotta. A kormányátalakítást követően a minisztériumban (BIS) még zajlik az átalakítás, azonban az már bizonyos, hogy az államtitkár feladatkörei az átalakítást követően bővülni fognak a korábbi államtitkári feladatkörhöz képest. Ugyanakkor a 2010-ben, a kormányváltás során is működő K+F+I szervezeti felépítési rendszere várhatóan nem fog változni, amelynek részletes leírását a jelentés 4.1-es pontja tartalmazza.

Az Egyesült Királyságban a gazdaság fő motorjának az innovációt tartják, amely hosszú távon a gazdasági növekedés 70%-áért felelős. A kormány megalkotta az Ipari stratégiát és jelenleg folyik az Innovációs stratégia kidolgozása, amelynek fő stratégiai pontjai között szerepel a kutatói mobilitás elősegítése, a versenyképesség fokozása, hozzáférés a világ legjobb kutatási infrastruktúráihoz, valamint a felsőoktatás exportjának növelése és a hallgatói mobilitás. Az Innovációs stratégiát 2014 őszén ismerteti a kormány.

Nemzetközi viszonylatban a GDP arányos K+F+I ráfordítások tekintetében az Egyesült Királyság jóval Németország és Franciaország mögött 1,7%-on állt 2012-ben. A vállalati szektor ebből 1,1%-ot teljesített, 17,1 milliárd font értékben.¹ Igaz 2011-ről 2012-re 1,8%-ról 1,7%-ra csökkentek a GDP arányos K+F+I ráfordítások az Egyesült Királyságban, ugyanakkor a gazdasági válság idején és azt követően is stabilan ezen a szinten tudták tartani a GDP arányos ráfordításokat.

A K+F+I állami finanszírozásának stabilitásának és értékállóságának biztosítására a kormány kötelezettséget vállalt, miszerint 2020-21-ig minden évben inflációval növelt reálértéken tartja a terület állami finanszírozását. 2010-11-ről 2011-12-re még 4%-kal csökkentek reálértéken a K+F+I támogatások, azonban a kormány vállalásának köszönhetően hasonló helyzet egészen 2020-21-ig nem fordulhat elő. A támogatási prioritások között elsősorban a hosszú távra szóló infrastrukturális K+F+I fejlesztések állnak, amelyek hozzájárulnak a gazdasági növekedés elősegítéséhez.

Tudományos és technológiai kapcsolatrendszerünk az Egyesült Királyságban sokoldalú, működő és hatékony. A brit parlamenti, kormányzati és tudományos társaságokkal, valamint szakmai szövetségekkel való TétT attaséi kapcsolatépítő és bővítő munka eredményeként ma jól működő kapcsolatrendszerünk és áttekinthető képünk van a folyamatosan zajló változások ellenére is az Egyesült Királyság tudományos, technológiai és innovációs politikájáról és stratégiájáról és az annak kialakításában és végrehajtásában kulcs-szerepet játszó intézményekről, valamint az alkalmazott eszközökről és módszerekről.

A TétT attasé kiemelt tevékenységei 2013-14 folyamán az alábbiak voltak:

- Kormányzati és Parlamenti delegációk londoni látogatásának előkészítése és lebonyolítása
- Tudományos kapcsolatok erősítése a Russell Group egyetemeivel
- Egyetemi szakmai látogatások és workshopok szervezése és lebonyolítása
- A magyar V4-elnökség keretében a TétT attasé munkareggeli
- Kutatás-fejlesztés-innovációs roadshow szervezése
- Cambridge-i PhD ösztöndíj program kialakítása
- Kapcsolattartás a magyar hallgatókkal és kutatókkal az Egyesült Királyságban
- Jelentőmunka
- Elnökségi szerep vállalása tudományos társaságban

¹ Innovációs riport 2014 (BIS)

1. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS POLITIKÁJA ÉS STRATÉGIÁJA

A kormány Innovációs Stratégiája 2014 őszére készül el, amely a következő éves jelentésben kerül ismertetésre. Jelenleg az Ipari Technológia Stratégia és az Üzleti Innovációs Stratégia van érvényben.

A brit megközelítésre általában jellemző, hogy a tudományos kutatást és innovációt a gazdasági fejlődés és a globális versenyben való helytállás egyik fő hajtóerejeként kezeli. Törekszik a globális versenyképesség fokozására és a kiváló tudományok és fejlesztések támogatására. Épít a már elért eredményekre és támogatás szempontjából fókuszál a kis –és közepes méretű nagy növekedési potenciállal bíró vállalati körre.

A következő alapelvek jelennek majd meg várhatóan a 2014-es Innovációs Stratégiában:

- Lehetőséget kell biztosítani a kiváló kutatóknak hogy a világ legjobb kutatási infrastruktúrájához hozzáférjenek és a legkiválóbb kutatókkal dolgozzanak együtt
- Biztosítani szükséges, hogy az Egyesült Királyság elsőként férjen hozzá a tudásbázishoz, technológiákhoz és piacokhoz
- Tovább szükséges fokozni az Egyesült Királyság kiváló kutatási reputációját és a külföldi tőke beáramlást
- Meg kell tartani az Egyesült Királyság befolyásoló szerepét a globális kihívások azonosítása és azok megoldására tett javaslatok tekintetében
- A felsőoktatás exportjának növelése
- A hallgatói, oktatói és kutatói mobilitás fokozása

1.1 Ipari Technológia Stratégia fő jellemzői

2013-ban a kormány meghirdette az Ipari Technológiai Stratégiát, amely azokra a szektorokra fókuszál, amelyek hozzájárulnak a gazdasági növekedés elősegítéséhez az innovatív technológiák fejlesztése által. Az ipari stratégia nyolc kiemelt stratégiai technológiát fogalmaz meg, amely területeken az Egyesült Királyság vezető szerepet tölthet be a világban. A nyolc technológia kiválasztásánál figyelembe vették azt, hogy mely kutatási területeken tölt be jelenleg vezető szerepet UK és hogy mely területeken lehet vezető szerepe a kutatási eredmények piacosításában. Ennek megfelelően a nyolc „nagy technológia” a következő:

- “big data” és energia hatékony számítástechnika
- műhold rendszerek és űrtechnika
- automatikus rendszerek és robot technika
- szintetikus biológia
- regeneratív gyógyszerek
- mezőgazdasági csúcstechnológiák
- anyagtudományok, nanotechnológia
- energia és tárolás

A kormány 2013-ban 600 millió fontos támogatási alap létrehozásáról döntött, amelyből a nyolc technológiai területen megvalósuló fejlesztéseket támogatja.

1.2 Innovációs stratégia

A TSB technológiai innovációs stratégiájának alapelvei, szakterületei és eszközei valamint az azok támogatására szánt TSB-ráfordítási arányok százalékban:

- (1) **Társadalmi és gazdasági kihívásokra technológiai megoldások kidolgozásának ösztönzése.** Ráfordítások 50%-a.

A kihívások nem fenyegető veszélyként, hanem vállalati fejlődési és üzleti lehetőségként való megközelítése.

Szakterületek: energiatermelés, klímaváltozás, környezetvédelem, élet-tudományok és gyógyászat, közlekedés, épített környezet, kreatív ágazatok, szolgáltatások

Eszközrendszer: szakterületi stratégiák és prioritások kidolgozása, innovációs platformok kialakítása és működtetése, közbeszerzések felhasználása innovációs fejlesztések ösztönzésére, kooperációs kutatási pályázatok.

(2) Technológiai adottságok vezérelte innováció ösztönzése. Ráfordítások 25%-a.

A technológiai adottságok további fejlesztése és gyorsított ipari bevezetése.

Szakterületek: anyagtudományok, biotechnológia, gyógyszeripar, elektronika, nanotechnológia, nagy hozzáadott értékű gyártástechnológiák, infokommunikációs technológiák

Eszközrendszer: prioritások és stratégiák kidolgozása, tudásbázis és ipar közötti kooperációs fejlesztések támogatása, áttörést ígérő új technológiák támogatása.

(3) Az innováció társadalmi és vállalati közegének, szemléletének és gyakorlatának fejlesztése.

Ráfordítások: 25%-a.

A tudástranszfer és hálózatépítés további ösztönzése és finanszírozása

A már évek óta működő különböző szakmai hálózatok és tudástranszfer eszközrendszer (Knowledge Transfer Networks, Knowledge Transfer Partnerships) fejlesztése és működésének kiterjesztése, valamint új eszközök és módszerek létrehozása, például klaszterek.

2. FINANSZÍROZÁS

A K+F+I állami finanszírozásának stabilitásának és értékállóságának biztosítására a kormány kötelezettséget vállalt, miszerint 2020-21-ig minden évben inflációval növelt reálértéken tartja a terület állami finanszírozását. 2010-11-ről 2011-12-re még 4%-kal csökkentek reálértéken a K+F+I támogatások, azonban a kormány vállalásának köszönhetően hasonló helyzet egészen 2020-21-ig nem fordulhat elő. A támogatási prioritások között elsősorban a hosszú távra szóló infrastrukturális K+F+I fejlesztések állnak, amelyek hozzájárulnak a gazdasági növekedés elősegítéséhez.

A K + F + I költségvetési finanszírozásának felhasználása több csatornán át (Technológiai Stratégiai Tanács, Kutatási Tanácsok, Regionális Fejlesztési Ügynökségek, Felsőoktatási Finanszírozási Tanácsok, más tárcák stb.) át történik.

A költségvetési finanszírozás mintegy 50%-át a BIS kezeli, melyből a tudományos költségvetés 90%-át a Tudományos Tanácsok használják fel, döntően pályázati alapú projektf finanszírozásra, valamint néhány esetben saját kutatóintézeteik finanszírozására és ösztöndíjakra. A szintén BIS kezelésében levő innovációs költségvetési tétel egy jelentős részét a Technológiai Stratégiai Tanács (TSB) pályázati alapú projektf finanszírozására használják fel.

3. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KÉTOLDALÚ ÉS MULTILATERÁLIS TÉT KAPCSOLATAI

3.1 Az Egyesült Királyság EU-n kívüli K+F+I kapcsolatai

Az Ipari Technológia Stratégia végrehajtása mentén az alábbi kiemelt együttműködések valósultak meg az elmúlt évben EU-n kívüli országokkal:

Mezőgazdaság: az Egyesült Királyság fő partner országai USA, Kína, Új-Zéland és Brazília.

Fontosabb együttműködések:

- Az amerikai Institute of Technology for Food Safety and Health (IFSH) és a brit Campden BRI között együttműködés jött létre az élelmiszerbiztonság és minőség területén alkalmazott szabályozások összehangolására.
- A University of Nottingham létrehozta a UK/Kína Geospatial Mérnöki Központot.
- Brit egyetemek új-zélandi egyetemekkel kutatási projekteket valósítottak meg.
- A brazil Embrapa megnyitotta második kutató laboratóriumát UK-ben (LabEx).

Információs technológia: az Egyesült Királyság fő partner országai: USA, Tajvan és Korea.

Fontosabb együttműködések:

- Tajvanban a brit Hidebrand cég nemrég nyert meg egy közel 100 ezer GBP-s technológiai fejlesztési megbízást.
- Az USA-ban két vezető kutatási központtal sikerült szorosabb együttműködést kialakítani a magas teljesítményű számítástechnikai fejlesztések területén. Az együttműködésben részt vesz a California's Lawrence Livermore National Laboratory (LLNL) és a UK Tudományos és Technológiai Tanács (STFC).
- Koreában a Samsung Advanced Institute of Technology (SAIT) 2009-ben hozta létre az ún. Global Research Outreach programot, amely vissza nem térítendő kutatási támogatásokat nyújt külföldi egyetemek részére. Több brit egyetem jutott támogatáshoz közel 1,7 millió USD összegben, amivel az USA után UK a második legnagyobb támogatási összeget elnyerő pályázóvá vált.

Atomenergia: az Egyesült Királyság fő partner országai: Japán és India.

Fontosabb együttműködések:

- A Fukushima katasztrófát követően létrejött az évente megrendezésre kerülő UK-Japán atomenergia dialógus sorozat, amely különféle témában megrendezésre kerülő workshop-okkal egészül ki, mint például nukleáris biztonság. A japán és brit kormány egy közös bilaterális alap létrehozásán dolgozik, amely az atomenergiái kutatásokat támogatná.
- Indiában kétoldalú atomenergiái kutatói együttműködések eredményeként eddig 12 projekt valósult meg 4 millió font összegben, közös finanszírozásban.

3.2. Az Egyesült Királyság és az EU K+F+I kapcsolatai

Az Egyesült Királyság a K+F+I téren nettó befizető volt az EU-ban, azaz a befizetett összegnél magasabb összeggel hasznosult az EU-s forrásokból, amely források elsősorban az European Research Council (ERC) és a 7. Keretprogramon (FP7) keresztül érkeztek az Egyesült Királyságba. A brit egyetemek és kutatóintézetek rendkívül sikeresek az EU K + F + I pályázatain, míg a vállalati pályázók valamivel kevésbé, amit a pályázati rendszer bonyolultsága és a brit ipari struktúra magyarázhat brit nézetek szerint. Az FP7 keretében brit szervezetek évente közel 1 milliárd euró pályázati támogatást nyertek el, ami az összes támogatás közel 14%-a. A nyertes brit pályázók 60,8%-a egyetem, 24,2%-a nagyvállalat és 15%-a kisvállalat. Az ERC pályázatain a brit pályázók az összes támogatás mintegy 20%-át nyerték el. A britek hasonló sikereket várnak a következő, 2014-2020-as időszakban is, elsősorban a Horizont 2020 és továbbra is az ERC forrásokra vonatkozóan.

Az Egyesült Királyság részvétele a Horizont 2020 keretprogram előkészítésében jelentős mértékű volt. A Horizont 2020 Egyesült Királysági nemzeti program megnyitó konferenciáján az Európai Bizottság képviselője köszönetet mondott az országnak és külön a Russell Group 24 kiváló egyetemi tagjának a Horizont 2020 program kialakításában nyújtott támogatásáért.

A Horizont 2020 kapcsán az Egyesült Királyság a vállalati szerepvállalást jelentős mértékben növelni kívánja. Legfőbb motivációja a munkahelyteremtés és versenyképesség növelése. Ennek motorját a kis- és közepes vállalatokban (KKV) látja, amelyek jelenleg 20%-ban járulnak hozzá a munkahelyteremtéshez. A TSB aktív szerepet vállal a vállalati szereplők felkészítésében. Irodát nyitott Brüsszelben, amelynek célzott feladata a pályázók segítése. Ezen kívül 2007. évi megalakulása óta számos támogatási programot indított UK-ben, amelyek hozzájárultak az innovatív KKV-k kapacitás bővüléséhez. Ezt a tevékenységet tovább kívánja erősíteni a jövőben.

Az Egyesült Királyság kormány szervezetei erőteljes információs és tanácsadói támogatást nyújtanak a brit kutatóintézeteknek és vállalatoknak az Európai Unió K + F + I pályázati lehetőségei megismeréséhez és a nemzetközi partnerkereséshez. A potenciális brit pályázókat a brüsszeli UKRO, UK Research Office (www.ukro.ac.uk) és a Horizont 2020 internetes honlap (<https://www.h2020uk.org/>) látja el információval.

3.3 Az Egyesült Királyság és Magyarország K+F+I kapcsolatai

A magyar-brit K+F+I kapcsolatokat a kutató egyetemek, intézetek között létrejövő projekteken alapuló együttműködések jellemzik. A korábbi FP7-es pályázati időszakban számos sikeres magyar-brit pályázat valósult meg. Magyarország számára kiemelten fontos a britekkel való kutatói együttműködés. A brit egyetemek kutatási forrásainak 10%-a származik EU-s forrásokból, amit a belső költségvetési megszorítások miatt is tovább szeretnének növelni. Az EU-s pályázati források lehívásának növeléséhez a britek aktívan keresik a partnereket Európa szerte. Az Egyesült Királyságban jellemzően a kutatási tevékenység döntő része a kiváló kutató egyetemeken valósul meg. A kutatói együttműködések területén a legfontosabb a Russell Group egyetemeivel történő kapcsolatépítés és együttműködési lehetőségek feltérképezése és kialakítása. (A Russell Group UK legfontosabb 24 egyetemét foglalja magában.) Jelenleg erős a kapcsolatunk a University of Cambridge, az Imperial College és a University College of London egyetemekkel és további fontos egyetemekkel dolgozunk a kiváló kapcsolat kiépítésén. A kutatói egyetemekkel történő együttműködés kapcsán elsődleges cél a brit partnerekkel megvalósított Horizont 2020 sikeres pályázatok számának növelése.

Magyarország szempontjából szintén kiemelt fontosságú a kezdő és gyors növekedési potenciállal rendelkező innovatív vállalati ökoszisztéma területén együttműködések kialakítása brit partnerekkel. Idén novemberben nagy sikerrel zajlott a Magyar Innovációs és High-Tech Befektetői Fórum Londonban és Cambridge-ben, amelyen magyar innovatív vállalatok mutatkoztak be potenciális brit partnereknek. A rendezvény évente megismétlődik. Szintén fontos ezzel párhuzamosan a brit startup innovációs ökoszisztéma gyakorlatának tanulmányozása és a jó gyakorlatok átvételi lehetőségének folyamatos vizsgálata. Elsősorban a brit startup adózási struktúra, a startup inkubátor ökoszisztéma és az innováció ösztönzésére irányuló szabályozási rendszer tanulmányozása.

4. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG KUTATÁS-FEJLESZTÉSI ÉS INNOVÁCIÓS (K+F+I) ÖKOSZISZTÉMÁJA

4.1 Jogszabályi háttér

Az Egyesült Királyság tudományos, technológiai és innovációs politikáját és stratégiáját az 1965-ös Törvény a Tudományról és Technológiáról (Science and Technology Act 1965) kerettörvényen kívül kormány-dokumentumok, parlamenti bizottsági állásfoglalások, jelentések, ajánlások és tanulmányok jelenítik meg. A dokumentumokat részben a kormány adja ki, részben pedig azokat a kormány felkérésére eseti testületek dolgozzák ki. A fontosabb dokumentumok listája az 1. sz. mellékletben található.

4.2 Intézményi rendszer

Az Egyesült Királyságban a kutatás-fejlesztés és innováció legfőbb kormányzati szervezete a Gazdasági, Innovációs és Szakképzési Minisztérium (Department for Business, Innovation and Skills, BIS), melyen belül a kormányüléseken résztvevő államtitkár (Minister of State for Universities, Science and Cities) felügyeli a felsőoktatást, a tudományos kutatást, innovációt és a kormány innovációs ügynökségét (Technology Strategy Board, TSB).

Az alapkutatások finanszírozásában a szakterületi Kutatási Tanácsok (Research Councils) és a felsőoktatási finanszírozási tanácsok (Higher Education Funding Councils), míg a megvalósítás-közeli innovációs stratégia megvalósításában a Technológiai Stratégiai Tanács (Technology Strategy Board) játszanak kulcsszerepet.

A K+F+I intézményi rendszer vázlatát az alábbiakban ismertetjük:

Törvényhozás

- Tudományos és Technológiai Bizottságok (Science and Technology Select Committee)
- Parlamenti Tudományos és Technológiai Hivatal (Parliamentary Office of Science and Technology, POST)

Tanácsadó testületek

- **Tudományos Főtanácsadó** (Chief Scientific Adviser, CSA)
A kormányfő tanácsadója tudománypolitikai, stratégiai és gyakran ad hoc ügyekben.
- **Tudományos és Technológiai Testület** (Council for Science and Technology, CST)
A kormányfő és Wales, Skócia és Észak-Írország első minisztereinek legfőbb tanácsadó testülete közép- és hosszútávú, a kormány egészét érintő ügyekben.
- **Globális Tudományos és Innovációs Fórum** (Global Science and Innovation Forum, GSIF)
A kormány nemzetközi K+F+I politikájának kidolgozására 2005-ben létrehozott tanácsadó testület. Elnöke a kormányfő tudományos főtanácsadója.

Kormánysszervezetek

- **Miniszterelnöki Hivatal** (Cabinet Office)
- **Pénzügyminisztérium** (HM Treasury, HMT)
A hosszútávú gazdaságfejlesztési és pénzügyi felelősség keretében kiemelt szerepet játszik a K+F+I politika kialakításában. A két legfontosabb TTI politikai dokumentumot első helyen jegyzi.
- **Tudományos Kormányhivatal** (Government Office for Science)
Össz-kormányzati koordinációs szerepe van a K+F+I politika megvalósításában. A kormány tudományos főtanácsadója a vezetője. A hivatal tárcaközi része a nemzetközi kutatási programok nemzeti koordinációjának a gazdája.
- **Gazdasági, Innovációs és Szakképzési Minisztérium** (Department for Business, Innovation and Skills (BIS))
A tárcák között a K+F+I politika kialakításában és megvalósításában kiemelkedő szerepet tölt be. Államtitkári (Minister of State for Science and Innovation) szintű felelőse van a szakterületnek. A BIS szervezetén belül a legfontosabb szervezeti egységek:
 - **Tudományos és Innovációs Szervezet** (Science & Innovation)
Főigazgatói vezetővel felügyeli és irányítja a Kutatási Tanácsok és a Technológiai Stratégiai Tanács tevékenységét.
 - **Kutatási Tanácsok** (Research Councils, RC)
A 7 szakterületi kutatási tanács pályázati alapon költségvetési forrásokat ítél oda főként alapkutatási projektek és programok finanszírozására.

- **Technológiai Stratégiai Tanács** (Technology Strategy Board, TSB)

A technológiai innovációs stratégia kialakítása és végrehajtása felelőse. Az innovációs platformok és a technológiai program (közös kutatási projektek kutatóhelyek és ipar között valamint a tudástranszfer hálózat) kialakításában és vezetésében a stratégiai szempontok mellett döntően az ipari bevezetési lehetőségeket veszi figyelembe.

- **Nemzetközi tudományos és innovációs kapcsolatok** (International Science and Innovation Unit, ISIU)

- **Külügyminisztérium** (Foreign & Commonwealth Office, FCO)

A nemzetközi K+F+I politika megvalósításában fontos szerepe van a külföldi brit nagykövetségeken működő tudományos és innovációs attaséi hálózaton (Science and Innovation Network, SIN) valamint a British Council szervezeten keresztül.

- **Brit Kereskedelem- és Befektetésfejlesztés** (UK Trade & Investment, UKTI)

A külügyi és az ipari-kereskedelmi tárca közös, elkülönített költségvetésű, szervezete. Szerepe a K+F+I politika megvalósításában egyre növekvő a brit nagykövetségeken működő hálózatán át.

- **Oktatási Minisztérium** (Department for Education, DfE)

- **Egészségügyi Minisztérium** (Department of Health, DoH)

- **Környezetvédelmi, Élelmiszeripari és Vidékügyi Minisztérium** (Department for Environment, Food and Rural Affairs, Defra).

Local Enterprise Partnerships

A K+F+I politika helyi megvalósításában jelentős szerepet játszanak a helyi vállalkozói partnerségek (Local Enterprise Partnerships-LEP). A LEP-ek kulcsfontosságúak a regionális innováció megvalósításban, helyi szinten. A 2010-es kormányváltás után jöttek létre, és helyi szinten koordinálják az akadémia, üzlet és kormányzati együttműködések.

Tudományos társaságok

A tudós társaságok és szakmai szövetségek között a Royal Society (tudományos akadémia), a Royal Academy of Engineering (mérnökakadémia) a legfontosabb, de számos egyéb társaság is lényeges szerepet játszik a hálózatépítésben, képzésben és információramlásban (Science Council, Engineering Council, Engineering and Technology Board, Foundation for Science and Technology).

Non-profit magántársaságok és alapítványok

A brit kutatás-fejlesztésben hagyományosan jelenlevő non-profit magántársaságok és alapítványok szerepe jelentős a finanszírozásban. A társaságok egy része a kormányzati szervezetekkel partneri viszonyt épített ki és döntéseik egymást kiegészítik. Példaként a Wellcome Trust és a National Endowment for Science, Technology and Arts (NESTA) finanszírozásának jelentős része a nemzeti lottótársaságtól származik és fontos szerepet játszik az innováció társadalmi hatásainak és módszereinek elemzésében, valamint a társadalmi bázis kiszélesítésében.

4.3 Az Egyesült Királyság TÉT hálózata

Az Egyesült Királyságban a Külügyminisztérium (FCO) irányítása mellett 2000-ben kezdték kiépíteni a tudományos -és technológiai szakdiplomata hálózatot. Jelenleg a világ 28 országának 47 városában levő külképviseletén működik a körülbelül 90 főt (diplomata és helyi alkalmazott) számláló tudományos és innovációs diplomáciai hálózat (Science & Innovation Network - SIN).

A hálózat a brit külképviseleti rendszer integráns részeként működik, szorosan együttműködve a különböző szakterületek szakpolitikai céljainak megvalósítása érdekében, leginkább a kereskedelmi - és befektetés-fejlesztési osztállyal (UK Trade & Investment). Azokban az országokban, ahol a SIN hálózat nincs jelen a British Council, vagy a brit nagykövetség látja el a tudományos együttműködések elősegítését.

A SIN 2008-ig a Külügyminisztérium, majd az Innovációs és Egyetemi Minisztérium, végül pedig a Gazdasági, Innovációs és Szakképzési Minisztérium (Department for Business, Innovation and Skills - BIS) szakmai és az FCO diplomáciai együttes irányítása alatt állt. 2008 óta és jelenleg is a BIS és az FCO közösen működteti a hálózatot. (A BIS azóta a korábbi Egyetemi Minisztériumot is magában foglalja.)

A SIN hálózat alapvető feladatai közé tartozik az Egyesült Királyság tudományos és innovációs politikájának bemutatása a fogadó országban, továbbá a fogadó ország tudományos és innovációs politikájának befolyásolása. Elősegíti a stratégiai tudományos együttműködések, innovációs technológia partnerségek kialakítását és ehhez kapcsolódóan magas szintű látogatásokat szervez a fogadó országban. Tudományos és innovációs konferenciákat, szemináriumokat és egyéb eseményeket szervez és információkat gyűjt a fogadó ország tudományos szakpolitikájáról, fejleményeiről és eseményeiről. Jelentéseket készít a brit kormányzati szervek részére.

A SIN hálózat három ipari stratégiai szektorra fókuszál nemzetközi tevékenysége során, a mezőgazdaság, az információs technológia és az atomenergia, azzal a céllal hogy segítse a nemzetközi kutatási és technológiai együttműködések kialakítását, növelje a UK-be áramló kutatási befektetések volumenét és segítse a támogató szabályozás kialakítását.

4.4 Startup ökoszisztéma

Az Egyesült Királyságban jelentős szerepet játszanak az alap –és alkalmazott kutatásban az egyetemi kutatóhelyek. Folyamatosan növekszik a „spin-off” társaságok száma, valamint a szellemi tulajdon védelmét és a technológiatranszfert segítő egyetemi szervezetek száma és szerepe. Az alábbi szereplőkkel a TÉT attasé szakmai kapcsolatot alakított ki.

4.4.1 Egyetemi startup ökoszisztéma

Jó példaként említendő a University of Cambridge és a hozzá kapcsolódó „Cambridge Phenomenon” innovációs és startup ökoszisztémája, amelyhez hasonló működik a legtöbb jelentős kutatási tevékenységet végző egyetemen, úgy mint a University of Oxford vagy az Imperial College.

A University of Cambridge „spin-off” vállalatai a legtöbb kockázati tőke befektetést kapták az Egyesült Királyság többi egyeteméhez viszonyítva. A University of Cambridge „spin-off” vállalatainak 80%-a éli túl az úgynevezett „halál völgye” időszakot, azaz az indulást követő harmadik évben is működik. Ez magasan meghaladja az országos 50% körüli átlagot.

A Cambridge-i ökoszisztéma kialakulása és fejlődése 50 éves múltat tekint vissza és az egész régiót (Cambridgeshire) magában foglalja. A „garázsból kinövő”, majd az egész régióra kiterjedő ökoszisztéma ma már közel 1.400 vállalatot és több mint 48.000 foglalkoztatottat foglal magába. A vállalatokon kívül az ökoszisztéma szerves részei a két Cambridge-i egyetem, a Science Park, a St John’s Innovation Center, a Cambridge Enterprise és számos helyi intézmény, amely segíti a startup vállalatokat. A Cambridge Network kifejezetten a különféle üzleti és tudományos csoportok közötti együttműködések ösztönzésére specializálódott. Nemrégiben jött létre a University of Cambridge-en az „ideaSpace”, amelynek tagjai a startup előtti fázisban lévő, olyan magas hozzáadott értékű ötleten dolgozó tanulók, kutatók és vállalkozók, akik az emberiség szempontjából áttörő eredményeket érhetnek el néhány éven belül. Mára az ökoszisztéma „nagyipari” szinten működik. A rendszer a „nyersanyagot” az iskolapadokban megtermeli, az „ideaSpace”-ben azonosítja a legjobb ötleteket, a Cambridge Enterprise-on keresztül segít a startup létrehozásában és a finanszírozás megszervezésében, majd a piacra jutásban.

Az ökoszisztéma keretében működő vállalkozások igénybe vesznek állami forrásokat is, mint például a SMART program, amely a kereskedelmi hasznosuláshoz szükséges támogatást adja meg, vagy a University Challenge Fund, amely 1999-ben jött létre, és amelyből 4 millió GBP támogatással a Cambridge Enterprise 2000-ben létrehozta a Cambridge Challenge Fund-ot. Adókedvezmények,

befektetés ösztönző programok, mint a Business Expansion Scheme és az utódja, az Enterprise Investment Scheme, amely a kockázati tőkebefektetőket támogatja a befektetési kockázat csökkentésében, szintén elérhetőek.

4.4.2 Inkubátorok, accelerátorok

Az üzleti startup ökoszisztémák közül a londoni Tech City ökoszisztéma jó gyakorlata széles körben ismert. A Tech City területén számtalan kisebb-nagyobb üzleti startup akadémia/inkubátor/accelerátor létezik, mint például a Seedcamp, a Wayra vagy a Makers. Vannak olyanok közöttük, amelyek szakosodtak bizonyos területekre, mint például digitális média, vagy bankbiztonsági fejlesztések, azonban legtöbbször arra szakosodtak hogy a legnagyobb növekedési potenciállal rendelkező startupokat vonzzák be. Ezek az inkubátorok és accelerátorok évente egy-két alkalommal indítanak pályázati felhívást startupok részére. A pályázatot megelőzhetik ún. toborzó túrák, amikor az inkubátor különböző helyszíneken tájékoztatókat tart. Budapestre is szívesen mennek, a Seedcamp és a Morgan Stanley például tartottak „tech napot” Budapesten startup toborzás céljából. A pályázatokon nyertes startupok üzleti akadémia képzésben, mentorálásban és felkészítésben részesülnek, amelynek a végén bemutatkoznak a potenciális befektetőknek. Egy-egy toborzói alkalommal 2-3 startup jut finanszírozáshoz átlagosan 40-50 ezer font összegig, ami ágazatonként és időszakonként változó lehet.

Az inkubátorokhoz kapcsolódóan lehetőség van mentor szolgáltatás igénybe vételére, amikor egy mentor vagy kis csoportban vagy egyénileg segít startupokat a vállalkozói problémák kezelésében. A mentor a befektetési időszak alatt is rendelkezésre állhat, programtól függően.

Az inkubátorban elérhető szolgáltatások nagyban csökkentik a kockázatot és nagyobb biztonságérzetet adnak egy startupnak ha egy hozzá hasonló üzleti környezetben tevékenykedik, mintha elszigetelten működne. Az inkubátorok ezért igyekeznek nyílt tereket biztosítani a startupok számára ahol összejöhetnek és ötleteket, információkat cserélhetnek, megvitathatják üzleti problémáikat. Az inkubátorok megfelelő szakmai tudással támogatják az üzleti tervek kidolgozását is, amely szintén csökkentheti a kockázatokat. A kipróbált befektetői háttér, amivel egy-egy inkubátor működik szintén garancia lehet a startup számára. Az inkubátor gondoskodik a befektetők megfelelő szűréséről is.

A Tech City ökoszisztémát Londonban még csak kísérleti stádiumként jelölik, 2013-ban volt 3 éves, sikere még nem eldöntött, ugyanakkor már most is jelentős eredményekkel rendelkezik. Mindenképpen elmondható, hogy az intézkedések egymást segítik és erősítik. Egyre több inkubátor és befektető fordul a Tech City felé mert ott már van egy kialakult ökoszisztéma amire építeni lehet. Befektetés befektetést vonz és így növekszik évről évre a hálózat. A 2013-as Tech City Jelentés szerint a Tech City-nek is köszönhető, hogy az elmúlt három év során 76%-kal nőtt Londonban a digitális technológiai vállalatok száma, hogy ezen szektor foglalkoztatottsága 16,6%-kal nőtt a brit átlagos 0,3%-hoz képest és hogy mára az új munkahelyek 27%-a ebből a szektorból jön.

5. A TÉT ATTASÉ TEVÉKENYSÉGE 2013-14-BEN

Tudományos kapcsolatépítés a két ország között

Tudományos és technológiai kapcsolatrendszerünk az Egyesült Királyságban sokoldalú, működő és hatékony. A brit parlamenti, kormányzati és tudományos társaságokkal, valamint szakmai szövetségekkel való kapcsolatépítő és bővítő munka eredményeként ma jól működő kapcsolatrendszerünk és áttekinthető képünk van a folyamatosan zajló változások ellenére is az Egyesült Királyság tudományos, technológiai és innovációs politikájáról és stratégiájáról és az annak kialakításában és végrehajtásában kulcs-szerepet játszó intézményekről, valamint az alkalmazott eszközökről és módszerekről. A 2014. júliusi kormányátalakítást követően, amely érintette a BIS minisztériumot is, a TÉT attasé nagy erővel fáradozott azon, hogy az új stábbal a kinevezéseket követően azonnal felvegye a kapcsolatot és biztosítsa a folytonosságot az együttműködésben.

Kormányközi kapcsolatok

A Tét attasé kezdeményezésére valósult meg 2014. júliusában a V4-UK Tét reggeli, amely en részt vettek a V4 országok londoni Tét szakdiplomatai, a BIS minisztérium és a UK Universities munkatársai. A megbeszélésen a felek országonként áttekintették a 2007-2013-as időszak K+F+I teljesítményét. Fókuszot kapott az FP7-es pályázati szereplés, és a V4-brit pályázati partnerség. Az Egyesült Királyság a V4 országok egyik legerősebb K+F+I partnere. UK kölcsönösnek ítéli meg a partnerség fontosságát, hiszen a négy ország együttesen jelentős K+F+I piacot jelenít meg az Európai Unióban. A felek megállapodtak, hogy K+F+I kérdésekben folyamatos egyeztetéseket tartanak.

Kormányzati és Parlamenti delegációk londoni látogatása

A Tét attasé a következő delegációk londoni látogatásán dolgozott, a programot összeállította, a találkozót megszervezte, kísérte a delegációt és az eredményeket jelentésben foglalta össze:

- Cséfalvay Zoltán NGM stratégiai államtitkár látogatása, amelyen tárgyalásokat folytatott a BIS államtitkárával, az ISIU vezetőjével, a UK Universities-el, a University of Cambridge-el, az Imperial College-al, az Imperial Innovations-al és a Cambridge Enterprise-al.
- Korányi László NIH elnökhelyettes látogatása, amelyen tárgyalásokat folytatott az Imperial College-al, az Imperial Innovations-al és a Cambridge Enterprise-al és előadást tartott az Imperial College egyetemen.
- A parlament oktatási bizottságának látogatása Pokorni Zoltán elnök vezetésével, amely során tárgyalásokat folytattak kormányzati és parlamenti szervekkel, minisztériumokkal és parlamenti bizottságokkal és megtekintettek számos iskolát a brit oktatási és tanfelügyeleti rendszer tanulmányozása céljából.

Kutatás-fejlesztés-innovációs roadshow

A Tét attasé szervezésében nagy sikerrel zajlott Londonban és Cambridge-ben a Magyar Innovációs és High-Tech Befektetési Fórum összesen 130 résztvevővel. A Fórum elérte a kitűzött célt, felhívta a brit befektetői közösség, a kockázati tőke-társaságok, az inkubátorok, valamint a londoni és a cambridge-i innovációs és egyetemi közösség figyelmét azokra a pozitív fejleményekre, amelyek Magyarországon az induló, gyors növekedési potenciállal bíró innovatív vállalatokkal kapcsolatban történtek. Magyarországon nagyon élénk a start-up világ és Budapest az évtized végére a közép- és kelet-európai régió start-up fővárosává kíván válni. Az Innovációs Fórum ezt az üzenetet közvetítette sikeresen Londonban és Cambridge-ben.

A meghívott vendégek kockázati tőke-társaságok, kereskedelmi bankok, befektetők, inkubátorok, start-uppek, vállalatok, tanácsadók és kiváló brit egyetemek képviselői voltak.

A rendezvényen bemutatkoztak már befutott sikeres és nagy potenciállal bíró induló magyar vállalkozások, mint a Ustream, Innomed Medical, Quantis Labs, Karma Platform, Doherty Hungary és We Love Budapest. Az előadások végén a We Love Budapest által készített nagy sikerű rövidfilm levetítésére került sor, amely három sikeres külföldi startupper budapesti üzleti beruházásának történetét mutatta be, megerősítve a Magyarországon és Budapesten meglévő pozitív vállalkozói környezetről kialakult képet.

Tudományos kapcsolatok erősítése a Russell Group egyetemeivel

A Tét attasé szervezésében a Russell Group 2014. februárjában Budapestre látogatott, ahol magas szintű kormányzati és tudományos találkozón vett részt. A Russell Group munkatársaival folyamatosan együttműködve a Tét attasé feltárja a tudományos együttműködési lehetőségeket és a lehetséges partnereket megkeresi és bemutatja egymásnak. Ezen kívül a Tét attasé részt vett a Russell Group által szervezett workshop-okon, és az ott szerzett információkat megosztotta a magyar érdekelt felekkel.

Egyetemi szakmai látogatások és workshopok szervezése és lebonyolítása

- A Nemzeti Közszerzőlati Egyetem Prof. Dr. Patyi András rektor által vezetett delegációjának látogatása 2014. júliusában, amely során tárgyalásokat folytattak az alábbi brit egyetemmel: University of Birmingham, University of Liverpool, King's College, University College of London, Brunel University, Middlesex University, Metropolitan University.

- SCULPT projekt konzorcium építés: a Tét attasé megkezdte azon workshop szervezését, amelyen a University of Bristol, és a University of Cardiff professzora, David Langley találkozik a Semmelweis Egyetem, a Debreceni Tudományegyetem, a Budapesti Műszaki és Gazdasági Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Szegedi Tudományegyetem, valamint az Eötvös Loránt Tudományegyetem képviselőivel, hogy megkezdjék együttműködésüket a SCULPT EU-s projekt konzorciumának létrehozása céljából, amelyet várhatóan több EU-s pályázat beadása követ.

Partnerkeresés

A Tét attasé folyamatosan kezdeményezte a magyar és brit egyetemek közötti együttműködéseket. 2013-14 során az alábbi egyetemekkel dolgozott, partnerkeresés elősegítése céljából: Nemzeti Közszolgálati Egyetem, ELTE, BME, Semmelweis Egyetem, Pécsi Tudományegyetem, Szegedi Tudományegyetem, Debreceni Tudományegyetem, University of Cambridge, University of Exeter, Plymouth University, University of Bristol, University of Cardiff, Ulster University és Metropolitan University.

Cambridge-i PhD ösztöndíj

A Tét attasé együttműködve a University of Cambridge munkatársaival segíti a magyar PhD hallgatók Cambridge-i ösztöndíj programjának elindítását, amely nagynevű alapítványok támogatásával jön létre és amelynek köszönhetően néhány magyar kutató hamarosan megkezdheti tanulmányait a University of Cambridge-en, várhatóan a 2015/16-os tanévben, növelve ezzel a magyar tudományos jelenlétet az Egyesült Királyságban.

Magyar hallgatók és kutatók az Egyesült Királyságban

A Tét attasé folyamatosan feltérképezi, kapcsolatot épít és ápol az Egyesült Királyságban élő magyar hallgatókkal, tudósokkal, akadémikusokkal, akiket lehetőség szerint bekapcsol a magyar-brit Tét kapcsolatok fejlesztésébe és eseményeibe. Kapcsolatot tart a nagyobb egyetemek magyar diákszervezeteivel.

Tudomány-technológia-befektetés-kereskedelem

A Tét attasé munkája során törekedett a Tét és a kereskedelmi-befektetésösztönzési határterületein is Tét vonatkozású információkkal hozzájárulni a brit potenciális befektetők tájékoztatásához a különféle befektetés ösztönzés céljából megrendezésre kerülő találkozók, szemináriumok és delegációs látogatásokhoz kapcsolódóan. Elsősorban a Russell Group egyetemeivel és ezen egyetemek tudás –és technológia transzfer irodáival, valamint a hozzájuk kapcsolódó Innovációs Központokkal folytatott találkozók kapcsán merültek fel ilyen jellegű igények, amelyeket a Tét attasé teljesített.

Jelentőmunka

A NIH és a KKM által kért illetve saját kezdeményezésű jelentésekben a K+F+I kapcsolatrendszerből származó és megszerezhető információkat tervszerűen és a vélelmezhető hazai érdeklődésnek megfelelően a Tét attasé feldolgozta és azok felhasználására rendszeresen javaslatokat tett.

Egyéb tevékenység

A nagykövetség általános munkamegosztásában a magyar és brit érdeklődő vállalatok információs kéréseit teljesítettem oktatási és információtechnológiai területeken. Az Európai Unió Környezetvédelmi Tanácsulésait megelőző, a brit állásontról tájékoztató EU28 üléseken rendszeresen részt veszek és arról jelentek. Az International Mobile Satellite Organisation (IMSO), az International Maritime Organisation (IMO) és az International Oil Pollution Compensation (IOPC) Funds szervezetben a magyar tagságot képviseli a Tét attasé Londonban.

Tagság tudományos szervezetekben

A Tét attasé csatlakozott a Londonban dolgozó Tét attasék szervezetéhez, a London Diplomatic Science Club-hoz, amely a sokoldalú szakmai kapcsolatok és információcsere hasznos fóruma. 2013. decemberétől a Tét attasé az LDSC elnöki funkcióját tölti be.

6. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

- A két ország K + F + I politikája és stratégiája valamint szakterületi prioritásai kedvező szinergiái alapul szolgálnak a két ország, elsősorban kutatóhelyi és egyetemi szintű együttműködéséhez. Mindkét ország céljai között szerepel a tudásalapú, magas szellemi értéket képviselő K + F+I beruházások vonzása.
- Az Egyesült Királyság szervezetei, elsősorban kutatóhelyi szinten, általános nyitottságot mutatnak új kapcsolatok kiépítése iránt, melyhez hazánk esetében a magyar kutatók szakmai elismertsége is jelentősen hozzájárul.
- Az együttműködési lehetőségek és a konkrét brit hajlandóságok felméréséhez nagy segítséget nyújt a magyar K+F+I politika és stratégia.
- Fokozni érdemes az alulról építkező, kutatóhelyi szintű, együttműködés kezdeményezését konkrét, gyakorlatias megközelítésű javaslatokkal és bemutatkozásokkal magyar oldalról. Világszínvonalat képviselő magyar tudományos műhelyek (egyetemi vagy MTA intézet, kutatócsoport, tudásintenzív magyar technológiai vállalat) kiválasztása és azok célzott, projektszemléletű és kitartó bemutatása a jövőben is kölcsönösen előnyös együttműködések kialakításához és továbbfejlesztéséhez vezethet.
- Az Innovációs roadshow megmutatta hogy nagy az érdeklődés a sikeres magyar startupok iránt és lehetőség nyílik együttműködésre a magyar és a brit startup ökoszisztéma szereplői között, amelyre hosszú távú együttműködés építhető.
- A Russell Group egyetemek érdeklődése a magyar kutató és felsőoktatási intézmények iránt erős, amely megfelelő alapul szolgál a kutatási együttműködések kialakítására.
- A University of Cambridge-el létrejövő PhD ösztöndíj program hosszú távú együttműködéshez vezethet amely növelni fogja a magyar tudományos részvételt a brit piacon.

**A BRIT KORMÁNY TUDOMÁNYOS, TECHNOLÓGIAI ÉS INNOVÁCIÓS POLITIKÁJÁT
ÉS STRATÉGIÁJÁT LEÍRÓ DOKUMENTUMOK
2013-2014**

Smart Specialisation in England, Department for Business, Innovation & Skills, August 2014
(<https://www.gov.uk/government/publications/smart-specialisation-in-england>)

The allocation of science and research funding 2015 to 2016: investing in world-class science and research, Department for Business, Innovation & Skills, May 2014
(<https://www.gov.uk/government/publications/science-and-research-funding-allocation-2015-to-2016>)

Innovation report 2014: innovation, research and growth, Department for Business, Innovation & Skills, March 2014
(<https://www.gov.uk/government/publications/innovation-report-2014-innovation-research-and-growth>)

Science and research budget allocations for financial year 2015 to 2016, Department for Business, Innovation & Skills, February 2014
(<https://www.gov.uk/government/publications/science-and-research-funding-2015-to-2016>)

UK Science and Innovation Network Report, Department for Business, Innovation & Skills, December 2013
(<https://www.gov.uk/government/publications/science-and-innovation-network-annual-report-2013>)

Science, research and innovation funding priorities: request for views, Department for Business, Innovation & Skills, April 2013
(<https://www.gov.uk/government/publications/science-research-and-innovation-funding-priorities-request-for-views>)

Concept to Commercialisation – A strategy for business innovation 2011 – 15, Technology Strategy Board, February, 2013
http://www.innovateuk.org/assets/0511/technology_strategy_board_concept_to_commercialisation.pdf

Annual innovation report 2012: innovation, research and growth. Department for Business, Innovation & Skills, November 2012
(<https://www.gov.uk/government/publications/annual-innovation-report-2012-innovation-research-and-growth>)